

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **Severočeské komunální služby s. r. o.**, se sídlem Smetanova 91, Jablonec nad Nisou, IČ 62738542, zastoupeného JUDr. Evou Vaškovou, advokátkou se sídlem Škroupova 957, Hradec Králové, proti žalovanému **Ministerstvo financí**, se sídlem v Praze 1, Letenská 15, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.7.2004, č.j. 16/66739/2004/1176

t a k t o :

Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 19.7.2004, č. j. 16/66739/2004/1176 se zamítá.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 19.7.2004, č.j. 16/66739/2004/1176, kterým bylo změněno rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 15.3.2004, č.j. FR/3967/410/270/04 tak, že žalobci uložena pokuta ve výši 300.000,- Kč za porušení cenových předpisů v období 1.7.-31.12.2001 byla snížena na 100.000,- Kč a uložena byla za porušení cenových předpisů v období 1.8.-31.12.2001.

Žalobce v žalobě uvedl, že z jeho strany nedošlo k porušení závazného postupu při tvorbě a kalkulaci věcně usměrňované ceny, neboť věcné usměrňování cen spočívá dle § 6 zákona č. 526/1990 Sb. o cenách ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen a samotný závazný postup je dán pro každý kalendářní rok výměrem Ministerstva financí, který

pokračování

obsahuje seznam zboží s regulovanými cenami. Pro rok 2001 je tento seznam obsažen ve výměru č. 1/2001 ze dne 5.12.2000, konkrétně v části II. výměru. Sběr, svoz, třídění a zneškodňování komunálního odpadu je pak uveden pod položkou 14, ale u této položky není uveden žádný podrobnější postup pro kalkulaci a tvorbu cen a tudíž je nutné se řídit obecnými principy, jež jsou uvedeny v úvodu části II. Žalobce dále uvedl, že předpokládané náklady pro následující rok kalkuluje vždy modelově, neboť používá při svozu a zneškodnění komunálního odpadu různé typy nákladních vozidel, sběrné nádoby různých velikostí, jejichž skutečný obsah předem nelze naplánovat a svozové trasy a vzdálenosti zneškodňovaných míst jsou rovněž rozdílné. Skutečné provozní náklady lze tedy předvídat pouze rámcově. Žalovaný i správní orgán I. stupně spatřují porušení závazného postupu při kalkulaci ceny v nesprávné kalkulaci výše odpisů vozidel, havarijního pojištění, mezd a ceny za zneškodňování odpadů. Dle žalovaného byly tyto náklady zahrnuty do kalkulace v nesprávné výši „již v době vzniku kalkulace“. Žalobce s tímto nesouhlasí a poukazuje na skutečnost, že v době kalkulace ceny pro další rok nemůže žalobce předem přesně předvídat, jakou technikou a v jakém počtu bude zákazník v průběhu dalšího období obsluhovat, jaké potřeby oprav a údržby v budoucím období vzniknou. Žalobce také v době tvorby cen nezná přesné podmínky a cenu za zneškodňování odpadů, v daném případě na skládce Košťálov a ve spalovně TERMIZO Liberec, neboť smluvní podmínky s těmito subjekty se dojednávají na přelomu roku, často až po provedení kalkulace cen. V průběhu roku pak je prakticky nezjistitelný rozdíl mezi kalkulovanými a skutečnými náklady. Žalobce se domnívá, že žalovaný dostatečně nezohlednil skutečnost, že do kalkulace žalobce nezahrnul řadu dalších ekonomicky oprávněných nákladů, které předložil Finančnímu ředitelství a je zároveň přesvědčen, že při tvorbě cen postupoval zcela v souladu s platnými cenovými předpisy, neboť do ceny zakalkuloval pouze ekonomicky oprávněné náklady a přiměřený zisk. Zároveň uvedl, že neexistuje předpis, který by stanovil závazný postup pro stanovení výpočtu výše ekonomicky oprávněných nákladů, a tudíž nelze žalobci vytknout porušení předpisů, když výpočet provedl jiným způsobem než kontrolní orgán. Žalovaný pak sám uznal, že žalobci nebylo prokázáno překročení věcně usměrňovaných cen, získání neoprávněného majetkového prospěchu a poškození kupujících. Žalobce tedy považuje uloženou pokutu za nezákonnou, neboť nebyla naplněna skutkové podstaty podle § 15 odst. 1 zákona o cenách.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 30.11.2004 navrhl zamítnutí žaloby a dále k věci uvedl, že souhlasí s tím, že vždy vzniká určitý rozdíl mezi náklady kalkulovanými a skutečnými a že není možno předem přesně kvantifikovat nákladové položky. Vzniklý rozdíl je třeba zohlednit korekcí kalkulace nejlépe v běžném období. Žalovaný však uvádí, že v daném případě se jedná o situaci, kdy již v okamžiku sestavování kalkulace muselo být žalobci zřejmé, že kalkulační položky napadené cenovou kontrolou, jsou kalkulovány ve výši, která překračuje oprávněný náklad. Pokud je v kalkulaci zahrnut výrazně vyšší náklad v některé položce, než odpovídá reálné ekonomické situaci společnosti v době sestavování kalkulace je zřejmé, že tento rozdíl nemohl vzniknout pouze v průběhu roku, ale že tento náklad byl již chybně uvažován v okamžiku vzniku kalkulace. Je zřejmé, že u některých nákladových položek, jako jsou odpisy i ostatní kontrolou napadené položky, lze již v okamžiku sestavování kalkulace určit oprávněný náklad velmi přesně. Dále žalovaný uvádí, že ze spisu je zřejmé, že správní orgán I. stupně se zabýval všemi kalkulačními položkami a pokuta byla uložena za porušení závazného postupu pro tvorbu ceny a její kalkulaci a nikoli za překročení věcně usměrňovaných cen. K námitce žalobce ohledně nestanovení způsobu, jakým mají být ekonomicky oprávněné náklady v ceně kalkulovány uvedl, že ustanovení § 4 odst. 4 vyhlášky č. 580/1990 Sb. stanoví, že kalkulací ceny se rozumí takový propočet ceny, který prokazuje dodržení stanoveného způsobu regulace. Bylo tedy výhradně věcí žalobce,

pokračování

možno uložit do jednoho roku ode dne, kdy se o porušení cenových předpisů kontrolní orgán dozvěděl, nejpozději však do tří let ode dne, kdy porušení cenových předpisů došlo.

Z podnětu podané žaloby Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) napadené rozhodnutí v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a dospěl k závěru, že podaná žaloba není důvodná.

Žalobce v podané žalobě zejména namítal, že není možné předem předvídat, jakou technikou, v jakém počtu a jaké opravy a údržby vzniknou, nelze tedy přesně stanovit nákladové položky. Namítku žalobce soud neshledal důvodnou, neboť je sice zřejmé, že není možné přesně předem stanovit v kalkulaci nákladové položky, ale je třeba, aby při stanovení ceny byla respektována základní pravidla vyjádřená pro věcně usměrňované ceny.

Sběr, svoz, třídění a zneškodňování odpadů patří mezi činnosti, u nichž je stanovena věcně usměrňovaná cena. Věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení závazného postupu při orgány pro sjednání cen, které v daném případě spočívají ve stanovení závazného postupu při tvorbě cen nebo při její kalkulaci (§ 6 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, Výměr č. 01/2001, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami, část II., bod 14). Protože pro shora uvedenou činnost nejsou stanovena přesná pravidla, jako je např. vzor výpočtu, je nutno vycházet z obecných zásad pro stanovení cen zboží uvedených jednak v ustanovení § 2 odst. 2 vyhl. č. 580/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádí zákon o cenách, jednak v zásadách uvedených v úvodním ustanovení části II. Výměru č. 01/2001, obsahující seznam zboží, u něhož se uplatňují věcně usměrňované ceny. Z Výměru č. 01/2001 vyplývá, že do ceny zboží v položkách uvedených v části II. tohoto výměru lze promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží, přiměřený zisk a daň podle příslušných daňových zákonů, není-li dále stanoveno jinak s tím, že je současně uvedeno jaké náklady se za ekonomicky oprávněné náklady obvykle nepovažují. Přiměřeným ziskem je pak zejména zisk spojený s výrobou a prodejem zboží podléhajícího věcnému usměrňování cen určený na pořízení hmotného a nehmotného majetku a pozemků, na zvýšení základního jmění, na tvorbu fondů, jejichž tvorba a naplňování je uloženo zvláštními právními předpisy. Podle § 2 odst. 2 vyhl. č. 580/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se pro účely regulace cen pomocí věcného usměrňování cen za ekonomicky oprávněné náklady považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu; při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží (písm. a) uvedeného ustanovení). Za přiměřený zisk se považuje zisk odpovídající obvyklému zisku dlouhodobě dosahovanému při srovnatelných ekonomických činnostech, který zajišťuje přiměřenou návratnost použitého kapitálu v přiměřeném časovém období (písm. b) uvedeného ustanovení).

Z uvedených ustanovení vyplývá, že při stanovení ceny je nutno přihlížet zejména k dlouhodobě obvyklé úrovni nákladů a k obvyklému dlouhodobě dosahovanému zisku. Při posuzování důvodnosti žaloby přihlédl soud k charakteru položek, které byly správními orgány napadeny a zpochybněny při provedené kontrole. Soud zastává názor, že výše zmíněné položky (odpisy vozidel, havarijní pojištění a mzdy) jsou takového charakteru, že je lze na základě skutečných nákladů v předchozím období a s přihlédnutím k očekávaným změnám relativně přesně stanovit. V tomto případě však již v okamžiku tvorby kalkulace

pokračování

muselo být žalobci zřejmé, že položky, cenovou kontrolou napadené, jsou kalkulovány ve výši, jež překračuje oprávněný náklad, neboť vzniklé rozdíly jsou velmi zásadní. Vzniklé rozdíly, kdy do kalkulace bylo zahrnuto v položce „odpis vozidla“ 1.714,-Kč oproti 547,60 Kč, v položce „havarijní pojištění“ 100,- Kč oproti 23,99 Kč a v položce „mzdy“ 1967,- Kč oproti 1818,75 Kč jsou tak značné, že je není možné považovat za odchylky, které by vznikly pouze nepřesným odhadem skutečného vývoje nákladů. Ohledně zneškodňování odpadů pak žalobce zahrnul do kalkulace pouze částku 500,- Kč, i když je zřejmé, že žalobce zneškodňuje odpady jednak ve spalovně TERMIZO Liberec, a to za 500,- Kč/t a zároveň na skládce Košťálov za 480,- Kč/t. Je zcela zjevné, že je-li v kalkulaci zahrnut podstatně vyšší náklad v některé z položek, než odpovídá ekonomické situaci při vzniku kalkulace, nemohl tento rozdíl vzniknout jen v průběhu roku, ale takovýto náklad byl chybně uvažován již v počátku vzniku kalkulace. Pokud je zjištěn značný rozdíl mezi skutečnými odpisy a odpisy kalkulovanými až po skončení roku, jedná se o zřejmou nesprávnost kalkulace sjednané ceny a toto zjištění je ve svém důsledku porušením cenových předpisů podle § 15 odst.1 zákona o cenách, neboli jedná se o prokázané porušení závazného postupu při kalkulaci ceny. Soud v takovém případě neshledává v postupu žalovaného nezákonnost, neboť pokuta byla uložena právě za porušení závazného postupu zakalkulováním chybné výše odpisů.

K námitce žalobce týkající se nezohlednění dalších ekonomicky oprávněných nákladů do kalkulace, je třeba uvést, že ze spisu je zřejmé, že správní orgány se zabývaly všemi kalkulačními položkami. Pokud žalobce nezahrnul do kalkulace další položky, které mohly být dle jeho názoru zahrnuty, je nutno uvést, že bylo na žalobci, aby tak učinil. Kontrolní orgány nejsou oprávněny v tomto směru činnost žalobce nahrazovat a zohledňovat náklady, které sám žalobce neuvedl a do kalkulace ceny nezahrnul.

K námitce žalobce, že právní předpis nestanoví způsob, jakým mají být ekonomicky oprávněné náklady v ceně kalkulovány a nelze tudíž žalobci vytknout porušení předpisů, pokud provedl výpočet jiným způsobem než kontrolní orgán, soud uvádí, že je výhradním rozhodnutím žalobce, jakým způsobem provede výpočet věcně usměrňované ceny, ale s podmínkou, že takový způsob bude průkazný, tedy musí dodržovat stanovený způsob regulace. Soud podotýká, že kontrolní orgán zcela respektoval způsob a členění kalkulace, který si žalobce zvolil.

Pokud žalobce poukazoval v podané žalobě na skutečnost, že jeho postupem nedošlo k překročení věcně usměrňovaných cen, nutno konstatovat, že pokuta byla žalobci uložena za porušení ustanovení § 15 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, podle něhož prodávající poruší cenové předpisy, jestliže nerespektuje cenovými orgány stanovený závazný postup při tvorbě ceny nebo při její kalkulaci podle § 6 tohoto zákona. Z uvedeného ustanovení nevyplývá, že by pokutu bylo možno uložit jen tehdy, došlo-li k překročení věcně usměrňované ceny, resp. ke vzniku neoprávněně získaného majetkového prospěchu. Pro naplnění uvedené skutkové podstaty správní deliktu postačí, je-li zjištěno, že došlo k nedodržení závazného postupu při kalkulaci ceny, a to bez ohledu na to, zda k překročení věcně usměrňované ceny, resp. ke vzniku neoprávněně získaného majetkového prospěchu došlo či nikoli. Situaci, kdy dojde k porušení povinností stanovených zákonem o cenách, aniž by současně vnikl na straně subjektu, u něhož je porušení zákona zjištěno, neoprávněně získaný majetkový prospěch, ostatně předpokládá i zákon o cenách, když v § 17 odst. 1 písm. b) uvádí, že podle tohoto právního ustanovení (podle něhož byla žalobci pokuta také uložena) lze uložit pokutu za porušení cenových předpisů – mimo jiné – i tehdy, jestliže neoprávněně získaný majetkový prospěch nevznikl. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou.

pokračování

Ze všech shora uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, proto rozhodl o zamítnutí podané žaloby (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Soud neshlédal ani důvody k tomu, aby rozhodl o tom, že od uložení pokuty soud upouští, jak požadoval žalobce. Podle § 78 odst. 2 s. ř. s. může soud rozhodnout o upuštění trestu, jestliže shledá, že trest za správní delikt byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši. Napadeným rozhodnutím byla uložena žalobci pokuta ve výši 100.000,- Kč. Tuto pokutu soud považuje za přiměřenou ve vztahu k porušení zákona o cenách, jež byla zjištěna správními orgány. Tuto pokutu nelze považovat za zjevně nepřiměřenou, když výše pokuty byla stanovena v dolní hranici zákonem stanovené sazby a dle názoru soudu odpovídá skutkovým zjištěním, jež byla v průběhu správního řízení učiněna. Žalobce ostatně ani sám žádné konkrétní okolnosti, ze kterých by bylo možno zjevně nepřiměřenou výši uložené pokuty dovodit, neuvádí.

Městský soud v Praze rozhodl o žalobě rozsudkem bez jednání, neboť zákon takový postup umožňuje v ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a žalobce i žalovaný s tímto postupem vyslovili souhlas.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze, a to ve lhůtě do dvou týdnů po doručení tohoto rozsudku. Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje právníké vzdělání, které je požadováno podle zvláštních zákonů pro výkon advokacie.

V Praze dne 30. listopadu 2005

JUDr. Hana Veberová
předsedkyně senátu